

amb l'objectiu que els nomenaments, inspeccions, sancions i promoció dels jutges no depenguessin de l'executiu. Vuit vocals els triaria el Senat i el Congrés, i els dotze vocals restants els mateixos jutges, casualment agrupats en una associació unitària vinculada al PP. Així, el primer Consell estava format per persones que tres anys enrere dictaven sentències franquistes. Progressivament, el CGPJ es va convertir en un aparell de guerra contra el govern del PSOE i al servei del PP, fins que el 1985 la llei que recollia les conseqüències de l'escàndol Rumasa va establir que els vint membres es triarien per designació parlamentària. Així, la majoria al CGPJ i del Tribunal Constitucional es converteix en una balança que es desequilibra cap al cantó progressista o conservador segons els cicles electorals.

La ingerència del poder polític en la justícia està legitimada pel bipartidisme del PP i el PSOE, però també pels partits que han tingut ocasió de participar en els nomenaments. En aquest sentit, l'únic camí possible

El magistrat del TC Enrique López ha dimitit després de ser enxampat begut, conduint sense casc i passant semàfors en vermell. López fou nomenat pel PP malgrat el vot contrari de la meitat del TC.

per recuperar una justícia independent exigeix el trencament d'aquesta dinàmica partidista, perquè com assenyala Alfons López Tena, "aquest sistema judicial no té una dinàmica pròpia perquè és un apèndix del biparti-

disme, de manera que aquest règim només caurà si cau el bipartidisme i no el substitueix un altre règim polític igualment corrupte".

Gemma Aguilera

La improbable via catalana del rei Felip

Els reptes principals de l'Estat espanyol –si ens guiem per les interpretacions de la premsa estrangera– són la crisi econòmica i el procés català. Per això qualsevol canvi significatiu a l'Estat és interpretat en funció d'aquests dos paràmetres. L'abdicació del rei Joan Carles no podia ser una excepció, sobretot quan el mateix Estat –i un bon nombre de mitjans de comunicació– ha atribuït a aquest monarca un paper fonamental en la Transició espanyola.

Segons aquest raonament, l'abdicació de Joan Carles podria tenir tanta intenció política com les decisions que va prendre en assumir la prefectura de l'Estat el 1975 –i la coronació de Felip pot ser tan rellevant com aquella en qüestions d'Estat–. És a dir que l'abdi-

El procés català pel dret a decidir i cap a la independència no ha rebut cap oferta –ni contraoferta– de l'estat. Un rei Felip –300 anys després– pot girar la truita?

cació de Joan Carles i la coronació de Felip VI podrien ser claus per desactivar el procés català d'independència. Amb aquesta lectura alguns polítics i politòlegs infravaloren el component popular del procés alhora que sobredimensionen –de vegades intencionadament– el paper que pot jugar el cap d'Estat, ja que oblidem que la Constitució li atorga un rol merament representatiu, obvien que les seves passes estan

controlades per l'executiu espanyol i ignoren que –segons diverses fonts– el rei dimissionari ja ha intentat moure fitxa en el tema català i el Govern Rajoy no li ho ha permès.

El paper del nou rei Felip –300 anys després de Felip V– dependrà, doncs, de l'oferta que el president del Govern espanyol, Mariano Rajoy, estigui disposat a fer al Govern Mas. Ara per ara, les úniques paraules de Rajoy en

Artur Mas, entre Mariano Rajoy i el príncep Felip en la inauguració del TGV a Girona. CiU, com ERC, s'abstindrà en la votació a la llei orgànica que ha

aquest sentit no deixen molt marge respecte a la possibilitat de consultar el poble català: “Estic obert a escoltar. Estic disposat a dialogar, però si és perquè jo hagi de dir que sí a una cosa a la qual el Parlament i el Constitucional han dit que no, m’ho posen impossible.” Des de CiU, en canvi, s’ha insistit –ho va dir Josep Rull fa un mes a EL TEMPS– que qualsevol alternativa proposada per Madrid s’haurà d’enfrontar, a les urnes, amb l’opció de la independència.

El primer rumor d’una possible oferta de Rajoy es va escampar abans de la compareixença, al Congrés dels Diputats, de tres representants del Parlament de Catalunya per demanar la transferència de la competència per convocar referèndums. Teòricament l’oferta de Rajoy havia d’arribar abans d’aquella compareixença o, en el mateix Congrés, el dia que es debatia la demanda catalana. La proposta no va arribar mai. Més aviat un missatge contrari a qualsevol cessió de l’Estat, escudant-se en la sacrosanta Constitució espanyola.

La tercera via de l’Ibex 35. Ara, coincidint amb l’abdicació del rei, es repeteix aquesta remor de fons. En aquest cas, s’assenyala els autors de la proposta com un grup d’empresaris

de l’Ibex 35 (les empreses de l’Estat cotitzades a la borsa espanyola) que intentarien evitar la independència, el xoc de trens o un Estat espanyol orfe de locomotora econòmica. Aquest grup de l’Ibex 35 ha estat esmentat per l’economista Xavier Sala i Martín i per l’ex-director de *La Vanguardia* José Antich. Aquest últim va ser el que va explicitar més clarament l’alternativa consensuada pels empresaris en una tertúlia a RAC1. Es tractaria de fer coincidir una consulta sobre una reforma constitucional que reconegués Catalunya com a nació amb un referèndum només consultiu que contindria la pregunta consensuada per quatre partits catalans (CiU, ERC, ICV-EuiA i la CUP) a finals de 2013. Serien, doncs, dues urnes de votació, la primera vinculant i la segona, de caràcter exclusivament consultiu. No va especificar si la primera, que afectaria la reforma de la Constitució, hauria de ser votada arreu de l’Estat. La segona, evidentment, seria una opció circumscripita al Principat. S’entén que la reforma constitucional hauria de ser referendada per tot l’Estat. També les frases de Sala i Martín, qualificant la proposta dels empresaris com un intent de dividir els catalans i il·lusionar el poble espanyol, indicarien que aquest referèndum vinculant seria estatal.

D’altres fonts consultades per EL TEMPS concreten els punts que l’esmentada reforma constitucional hauria d’incloure per oferir a Catalunya una alternativa convincent: un nou model de finançament que respectés el principi d’ordinalitat (és a dir que, a l’hora de rebre diners de l’Estat, Catalunya ocupi el mateix lloc que ocupa a l’hora de pagar); un blindatge clar per a Catalunya de les competències d’Educació, Llengua i Cultura; i una disposició a la Constitució que reconegués el fet nacional català.

Segons Antich, aquesta proposta dels empresaris de l’Ibex-35 ja seria damunt la taula del president de la Generalitat, però que el PP de Rajoy ha rebutjat una vegada i una altra la possibilitat que es voti la pregunta anunciada per Artur Mas, per la qual cosa l’opció no tindria gaire recorregut. A més, va recordar que el PSOE ja ha dit que no està a favor de cap opció que rebutgi el PP.

L’opció de fer servir el nou rei com la sang nova que permeti renovar el diàleg Estat-Generalitat té d’altres problemes inherents al caràcter republicà de l’independentisme català. A diferència d’altres processos, a Catalunya cap partit independentista no és monàrquic ni simpatitza amb la monarquia –entre altres coses perquè la pèrdua dels

de propiciar la successió al tron de Felip VI.

Furs té el seu origen en un altre Felip i Borbó, fa exactament 300 anys—. En aquest sentit, el cas català és totalment diferent del d'Escòcia, on els independentistes no pretenen renunciar a la Corona Reial Britànica, ja que la consideren successora directa de la mo-

narquia escocesa. L'argument serviria igualment per als monàrquics catalans perquè —com deia l'expert Armand de Fluvià a EL TEMPS-1.549— no hi ha descendent més directe de Jaume I. Tanmateix, això no és prou: Joan Carles “és el descendent directe de

Jaume I i de Guifré el Pilós. Això no se li pot negar. Hi ha gent que no ho sap però és així. Però això no és prou. Has de fer mèrits perquè t'estimin els catalans. No n'ha fet ni un”.

De Fluvià retreia a Joan Carles I que no parlés gairebé mai el català tot i que n'havia rebut lliçons, de Martí de Riquer.

El príncep fa servir aquesta llengua més sovint quan viatja a Catalunya, però en canvi ha adoptat arreu el títol de príncep d'Astúries i ha menystingut el de príncep de Girona. La conseqüència és que ara l'Ajuntament de Girona rebutja aquest títol per a l'hereda de Felip, com Montblanc demana que s'elimini el títol de duc d'aquesta ciutat; Balaguer, el de senyor d'aquella, i Cervera que deixi de ser el seu comtat.

L'assumpció d'aquests títols com els més destacats hauria estat només una qüestió de protocol, però el protocol ho és tot a l'hora de parlar de monarquia. Si Felip, com a Príncep, ha amagat aquests títols, difícilment pot aconseguir aproximar-se a Catalunya en perdre'ls i esdevenir rei d'Espanya.

Àlex Milián

El frontó basc

Precisament quan l'esquerra *abertzale* té més representació parlamentària i institucional a Euskadi, la reivindicació independentista semblava més adormida. El procés de pau, i el silenci administratiu que manté l'Estat, han mantingut l'independentisme basc en pausa. Ara la resolució aprovada per Ajuria Enea a favor del dret d'autodeterminació d'Euskadi i la Gure Esku Dago de diumenge —la cadena humana basca inspirada en la Via Catalana— revifien una reivindicació que l'Estat només pot fer veure que ignora.

Qui ara força la tensió territorial a l'Estat és Catalunya, però Madrid sap

Fa dues setmanes el Parlament basc va votar novament per l'autodeterminació i s'acaba de celebrar la Via Basca per la independència. Mentrestant un silenci esfereïdor envolta el procés de pau.

que qualsevol victòria de l'independentisme a Barcelona tindrà una reacció paral·lela al País Basc en el mateix sentit. La diferència bàsica, ara mateix, són les línies divergents de CiU i PNB: si a la coalició catalana ha vençut l'ànima sobiranista, al PNB guanya la tradició pragmàtica i pactista.

L'exemple més clar és el posicionament del PNB i CiU davant de la llei orgànica que ha de permetre l'abdicació del rei i la coronació del nou monarca. El partit d'Urkullu, com el de CiU, ha decidit abstenir-se però no n'ha fet bandera. En canvi, el president Mas ha anat més lluny, ha anunciat que no assistirà a la coronació de Felip VI perquè coincideix amb un viatge oficial ja programat —i inajornable— als Estats Units.

El moment basc, doncs, no apareix com a causa probable de la decisió de Joan Carles d'abdicar. Però la seva